

Gürcistan'daki Gelişmeler Kime Yarayacak?

Kafkasya'da kurumların ve halkın demokrasiye en hızlı şekilde adapte edildiği ülke olan Gürcistan'da gerçekleştirilen parlamento seçimleri bölge dengelerinde farklılık oluşturacağına benzetilmektedir. Batılılaşmanın önünü açan lider Mihail Saakaşvili'nin ülkeye kazandırdıkları ve kaybettirdiklerinin tartışıldığı seçim sürecinde muhalif cephenin halk tarafından destek görmesinin temelinde farklı sebepleri bulunmaktadır. Seçimlerden Saakaşvili'nin Birleşik Ulusal Hareketi'ni yenerek, %55 zaferle çıkan Gürcü Rüyası koalisyonu, bünyesinde çeşitli liberal fraksiyonlarla birlikte merkez ve sağ çoğunluğu bulundurmaktadır.

Siyaset sahnesine oldukça yakın bir dönemde çıkan Gürcü Rüyası lideri işadami Bidzina İvanişvili'nin dünya kamuoyu tarafından tanınması da bu zafer sayesinde gerçekleşmiştir. Koalisyon bünyesinde bulunan siyasilerin bir kısmı Gül Devrimi sürecinde Saakaşvili'ye yol arkadaşlığı yapmış fakat devrim sonrasında Saakaşvili ile yollarını ayırıp muhalefet saflarına geçmiş figürlerden oluşmaktadır. Aynı siyasi gruplar 2007 ve 2009 yıllarında Saakaşvili'ye karşı gerçekleştirilen sert muhalif gösterilerde yer almış ve 2008 yılında işadami Levan Gachechiladze'nin başkanlık seçimlerindeki adaylığını desteklemişlerdi. Fakat siyasi mücadele ancak 2012 seçimlerinde bir başka işadami olan Bidzina İvanişvili'nin güç kazanmasıyla sonuçlanmıştır.

Post-Sovyet gelenekte işadamlarının ülke siyasetinde sahip olduğu etkiden dolayı oligarşinin yönetim üzerindeki ağırlığı tartışılmalı bir durumdur. Çünkü şu ana kadar oligarkların etkisindeki hemen hemen hiçbir ülkede sağlıklı demokratik ilerlemeye rastlanılmamıştır. Gürcistan'da da demokratik değerlerden yola çıkarak köklü reformlar yapan Mihail Saakaşvili'nin güç kaybetmesi ve bunun yakın döneme muhtemel etkileri ile ilgili çeşitli endişeler bulunmaktadır. Elbette Saakaşvili'nin Batı değerlerini öne alarak oluşturduğu siyasette ihmal ettiği ve yanlış yol izlediği pek çok konu vardır. Abhazya ve Güney Osetya meselelerine yönelik milliyetçi politikaların yanı sıra Acaristan'daki Müslümanlar üzerinde kurulan baskı ve hapishanelerde mahkumlara yönelik işkence gibi konular halkın yönetime yaklaşımını olumsuz etkilemiştir. Fakat bugün İvanişvili'nin galibiyetinin en temel sebebi ülke ekonomisinde görülen olumsuz gidişat ve Sovyet temelli yönetim mekanizmasının hızlı bir değişimle müdahaleye uğramasıdır. Gürcistan örneği gösteriyor ki, Sovyet ardılı ülkelerde yapılan reformlara halkın uyum sağlaması ile birlikte ülke şartlarının yenilik ve değişikliklere hazır olması son derece önemlidir. Zira Gürcistan gibi etnik ve dini farklılıkların çok sayıda olduğu bir ülkede Saakaşvili'nin izlediği reformcu politikaların ülke tabanına tesiri ve sürdürülebilir hale getirilmesi zor bir iştir.

Ekseriyetle halk her ne kadar son on yılda edinilen kazanımları olumlu bulsa da, işsizliğin artışı ve hayat pahalılığı gibi konular ve özellikle 2008 yılında yaşanan Güney Osetya krizinden sonra Rusya'nın izlediği sert politikalarından dolayı yaşanan sıkıntılarla ilgili olarak büyük endişeler yaşamaktadır.

Seçim sonuçlarıyla ilgili yaptığı açıklamasında Gürcü Rüyası koalisyonunun savunduğu politikaları kesinlikle onaylamadığını ancak Gürcistan'da demokrasinin ilerleyişi adına seçim sonuçlarına saygı duyduğunu belirten Saakaşvili'nin ülkeyi Batı'ya yakınlaştırması, rüşveti bitirmesi ve bürokrasiyi baştan aşağı yenilemesinden dolayı yeni yönetimin izleyeceği politikalarla ilgili de pek çok tartışma yaşanmaktadır. Çünkü Birleşik Ulusal Hareket'in yıllar boyu ülke siyasetinde edindiği tecrübenin Gürcü Rüyası koalisyonunda bulunmaması ve bu koalisyonun farklı düşüncelerden oluşan siyasi figürlerden meydana gelmesi kafalarda soru işareti oluşturmaktadır. Çünkü üzerine neşter vurulacak sorunlara yönelik yaklaşımlarla ilgili olarak koalisyon içerisinde pek çok fikir ayrılığı yaşanacak ve bu durum siyasi krizlere sebep olabilecektir.

Bugün yeni hükümetin izleyeceği en akılcı yol, şu ana kadar Gürcistan'a güç kaybettiren ve ekonomi başta olmak üzere pek çok farklı konuda olumsuz gidişat oluşturan meselelerde daha sağduyulu yaklaşımlarla hareket etmektir.

Seçim sonuçlarından sonra yaptığı konuşmada, Gürcistan'ı kesinlikle NATO üyesi bir ülke konumuna getireceklerini belirten İvanişvili'nin aynı zamanda Rusya ile ilişkileri iyileştirmesi gerekmektedir. Abhazya ve Güney Osetya ile ilgili politikaları merak edilen yeni yönetimin aynı zamanda ülke içinde kültürel baskıya tabi tutulan etnik ve dini unsurlara da kucak açması şarttır. Fakat İvanişvili'nin seçim sürecinde söylediği: *"Ermeniler'in neden Gürcistan'da yaşadığını anlamıyorum, halbuki kendilerine ait bir ülkeleri var."* sözü, yakın döneme ait seçimlerde Saakaşvili'ye yüksek oy oranının çıktığı Ermeni çoğunluklu Cavaheti bölgesindeki Ermeniler tarafından hoş karşılanmamıştır. Bu açıklama Erivan'da daha yumuşak biçimde ele alınmış ve yetkililer Tiflis yönetiminin Ermenistan'la ilişkileri ilerleteceği temennisinde bulunmuşlardır. Aynı şekilde, Abhazya'dan gelen açıklamalarda da yeni yönetimin akılcı yol izlemesi gerektiği belirtilmiştir. Komşuları Türkiye ve Azerbaycan'la ilişkilerini geliştirerek ekonomik gelişimini sürdüreceği olan Gürcistan'ın bu konuda izleyeceği politikalar genel olarak tahmin edilebilir.

Gürcistan'ın Batılı bir ülke olma yolunda gerçekleştirdiği köklü reformlar ve bu sayede elde ettiği ekonomik gelişim komşu ülkeler için de fırsattır. Fakat Ukrayna'daki Rusya lehine gerçekleşen dönüşüm

ve İvanişvili için iddia edilen Rus yanlısı oligark tanımlamaları göz önünde bulundurularak Tiflis politikalarının değişebilirliği de beklenebilir. ABD ve Avrupa ülkeleri her ne kadar seçimlerin demokratik bir şekilde yapıldığını belirterek liderleri kutlasalar da, yeni döneme ilişkin endişeler taşımaktadırlar. Çünkü bölgedeki baskın aktörlerin menfaatleri de en az Gürcistan'ın menfaatleri kadar önemlidir.